

Sử dụng thuốc bôi ngoài da có chứa corticoid

Viết bởi Biên tập viên

Thứ 04, 27 Tháng 12 2017 22:58 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 01 Tháng 1 2018 17:12

Đs Lê Thị Diễm-Hiển-Khoa Dược

Các corticoid bôi ngoài da có tác dụng làm giảm viêm như co mạch, ức chế chức năng bạch cầu và thay đổi miễn dịch

Ngoài các tác dụng vừa nêu, corticoid còn có khả năng ức chế quá trình tăng sinh và phân chia tế bào da và biểu bì.Đặc tính này được dùng để làm tiêu diệt các sợi trong mô tế bào nh da.

1.Chỉ định: Các bệnh được chữa trị corticoid bôi ngoài da là viêm da cho các nguyên nhân khác nhau như eczema tiếp xúc, viêm da dị ứng,lichen(lở da)...Cũng có thể dùng để bôi vào các vết côn trùng cắn.

Sử dụng thuốc bôi ngoài da có chứa corticoid

Viết bởi Biên tập viên

Thứ 6, 27 Tháng 12 2017 22:58 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 01 Tháng 1 2018 17:12

2.Tác dụng phụ

Khi bôi thuốc trên diện rộng, kéo dài hoặc băng ép sau khi bôi thì khả năng thẩm thấu thuốc vào vòng tuần hoàn là rất lớn, gây tác dụng toàn thân, điều này cần được biết để ý khi dùng cho trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ để tránh tác dụng kích thích quá mức (Cushing), Gây chậm liền. Cũng có thể gây suy thận quá mức sau khi ngừng bôi thuốc nếu dùng rất nhiều.

Tác dụng phụ có bao gồm:

-Teo da – thoái hóa lớp nhầy khi bôi mặt và vùng quanh miệng.

- Da mỏng hoặc có nhiều vết lõm, thoái hóa lớp nhầy thanh niên khi bôi thuốc ở vùng da khuỷu tay, khuỷu chân.

-Mất sắc tố da tạm thời, ban đỏ thoáng phát sau teo da cũng gặp nhưng không phổ biến.

-Chậm liền sẹo. Tránh dùng hoặc bôi vào các vết thương hở do nấm lâu hoặc cào xước nhiều (khuỷu tay ...)

Trên mắt: gặp khi dùng các thuốc mắt có corticoid : tăng nhãn áp, glaucom.

3.Chúng cần nhớ:

-Viêm da do virus, nấm. Những trường hợp viêm da có nhiễm khuẩn thì phải phải bôi kháng sinh.

Sử dụng thuốc bôi ngoài da có chứa corticoid

Viết bởi Biên tập viên

Thứ 6, 27 Tháng 12 2017 22:58 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 01 Tháng 1 2018 17:12

-Tổn thương có loét.

-Viêm da mặt có rỉ loét nên tránh hoặc viêm nang lông(trong cá).

4.Chú ý khi dùng

Tác dụng điều trị và tác dụng không mong muốn đều xuất phát từ bản chất corticoid nên việc dùng thuốc bôi ngoài da phải thận trọng vào độ mạnh và khả năng thấm qua da của chế phẩm.

Khi dùng điều trị bệnh ngoài da, đã bôi corticoid đúng cách dùng bôi trực tiếp lên vùng da bệnh (dùng đúng độ mạnh hoặc phối hợp với điều dưỡng).

*Cần lưu ý:

Độ mạnh – yếu của chế phẩm:

- Loại rất mạnh và mạnh chỉ nên dùng trong thời gian ngắn và bôi điên hạn với mặt số bệnh như sởi, vẩy nến, lupus, lichen.

- Loại trung bình và yếu thích hợp với trẻ em cho các vùng da mặt hoặc cho người lớn trên những tổn thương nhẹ.

Dùng bào chế:

Sử dụng thuốc bôi ngoài da có chứa corticoid

Viết bởi Biên tập viên

Thứ 7, 27 Tháng 12 2017 22:58 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 01 Tháng 1 2018 17:12

Các dạng thuốc bôi ngoài da thông dụng là:

-Thuốc mỡ (Ointment) là dạng thuốc có thể chứa mỡ; thành phần chủ yếu có nhiều tá dược than dầu như vaselin, lanolin, mỡ, sáp...thích hợp với các loại da khô, sần sùi, ngứa.

-Dạng kem (Cream) cũng có thể chứa mỡ mịn với tá dược là các chất nhũ tương chứa một lượng nhỏ chất lỏng đáng kể, thuận lợi với các tổn thương có dịch rịn hoặc dùng để bôi vào các vết sâu như âm đạo.

- Dạng gel có tá dược là các polymer thiên nhiên hoặc tổng hợp. Dạng này và các dạng khác như lotion, spray(dạng xịt) thích hợp với các tổn thương ở vùng có nhiều lông như da đầu hoặc nếp gấp (nách, bẹn).

Thành phần chứa tá dược như hàng rào ngăn ngừa sinh khả dụng của thuốc do hàng rào ngăn ngừa thẩm thấu gây phóng hoạt chất và mức độ hấp thu thuốc qua da.

*Cách dùng:

- Bôi 1-2 lần/ngày, xoa nhẹ đều khi thuốc thấm hết và nếu cần có thể băng ép.

- Với băng kín sau khi bôi có ích với những tổn thương ở lòng bàn chân, tay với diện hẹp và cũng cần băng trong thời gian ngắn.

- Nếu dùng liên tục kéo dài >8 ngày thì khi ngừng thuốc cũng phải giảm dần mức độ và nên rửa sạch cách dùng thuốc để tránh phản ứng dị ứng hoặc làm bệnh phát nặng thêm.

Cần cân nhắc bệnh nhân không tự ý dùng loại nào nếu không có ý kiến của bác sĩ điều trị.

Số dạng thuốc bôi ngoài da có chứa corticoid

Viết bởi: Biên tập viên

Thời gian, 27 Tháng 12 2017 22:58 - Lần cập nhật cuối: Thứ hai, 01 Tháng 1 2018 17:12

Bảng phân loại corticoid theo độ mạnh là các lựa chọn thuốc

Độ mạnh

Hoạt chất

Biết được

Hàm lượng(%)

Rất mạnh

Betameton dipropionat/propylenglycol

Clobeton propionat

Diprolen

Eumovate

0,05

Sử dụng thuốc bôi ngoài da có chứa corticoid

Viết bởi Biên tập viên

Thứ tư, 27 Tháng 12 2017 22:58 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 01 Tháng 1 2018 17:12

0,05

Mỡ nh

Betamethason

Dipropionat Valerat

Fluocinolon acetonid

Hydrocortison

Aceponat

Butirat

Desoximetason

Diproson

Betneval

Synalar, Flucinar

Sử dụng thuốc bôi ngoài da có chứa corticoid

Vị t b i Biên t p viên

Th t , 27 Tháng 12 2017 22:58 - L n c p nh t cu i Th hai, 01 Tháng 1 2018 17:12

Efficort

Locoid

Topicort

0,05

0,10

0,25

0,127

0,10

0,25

V a

Betametason valerat

Flucinolon acetamid

Sử dụng thuốc bôi ngoài da có chứa corticoid

Vị t b i Biên t p viên

Th t , 27 Tháng 12 2017 22:58 - L n c p nh t cu i Th hai, 01 Tháng 1 2018 17:12

Clobetason butyrat

Celestoder

Synalar

Flucort

0,05

0,01

0,05

Y u

Hydrocortison acetat

Prednisolon acetat

Dexamethason

Hydracort

Sử dụng thuốc bôi ngoài da có chứa corticoid

Vết bị Biện tập viên

Thứ 7, 27 Tháng 12 2017 22:58 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 01 Tháng 1 2018 17:12

Prednisolon

Dexamethason

0,50

0,50

0,10